

**RAZVOJNA BANKA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2020.
i izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvještaj o finansijskom položaju	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Izvještaj o promjenama u kapitalu	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10 – 75

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje, koji daju objektivno i istinito prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultate njenog poslovanja i gotovinskog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremu finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

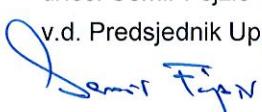
Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnji izvještaj Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini Banke na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama 6. do 76. su odobreni od strane Uprave za podnošenje Nadzornom odboru, 10. marta 2021. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuje:

Za i u ime Uprave

dr.sc. Semir Fejzić
v.d. Predsjednik Uprave

Razvojna banka FBiH
Igmanška 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

10.03.2021. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Vlasnicima Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine i bilans uspjeha, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje, koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju, u svim materijalnim značajnim aspektima, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2020. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRS). Naše odgovornosti, u skladu sa navedenim standardima su opisane u ovom izvještaju u odjeljku o revizorskim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja Banke i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Banka je u skladu sa Uredbom o kriterijima i načinu vođenja nadzora nad poslovanjem Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Regulator) na dan 31. decembra 2020. godine, pripremila posebne izvještaje u skladu sa zahtjevima Regulatora. Posebni izvještaji biće predmet posebnog pregleda i mogu se značajno razlikovati u prezentaciji u odnosu na priložene finansijske izvještaje.

Isticanje pitanja

Kao što je objelodanjeno u napomeni 20 uz priložene finansijske izvještaje, ukupna vrijednost sudske sporova na dan 31. decembra 2020. godine, koji se vode protiv Banke iskazani su u iznosu od 3.075 hiljada KM i u najvećoj mjeri se odnose na radne sporove. Banka je izvršila rezevisanje po osnovu izvršnih sudske sporova u ukupnom iznosu od 240 hiljade KM. Uprava Banke smatra da su navedena

rezervisanja po osnovu sudskih sporova, izvršena u skladu sa najboljom procjenom na dan 31. decembra 2020. godine i da neće biti drugih izvršnih presuda u 2021. godini, koje mogu zahtjevati značajnije odlive sredstava.

Članom 7. Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine, definisano je da Banka ne posluje sa primarnim ciljem ostvarivanja dobiti, ali poslovanje treba biti u okvirima utvrđenih razvojnih ciljeva i razvojnih uvjeta finansiranja. U svom poslovanju treba primjenjivati osnovne principe rentabilnosti, likvidnosti i sigurnosti plasmana. S obzirom na značajan pad prihoda u 2019. i 2020. godini, neophodno je u narednom periodu donijeti Plan upravljanja, kako ne bi došli u pitanje principi definisani navedenim članom 7. Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine. Dalje, poslovanje Banke organizovano je u skladu sa Uredbom o kriterijima i načinu vođenja nadzora nad poslovanjem Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Uredba), a u skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine. Navedena Uredba je u koliziji sa Novim regulatornim okvirom, iz čega proizilazi da ni većina normativnih akata koje Banka primjenjuje, nije usklađeno zbog navedene kolizije. Prema informacijama dobijenih u toku revizije, Banka je preduzela aktivnosti na prijedlogu teksta nove Uredbe u saradnji sa Agencijom za bankarstvo FBiH, zbog prilagođavanja Uredbe i Novog regulatornog okvira stvarnim potrebama i mogućnostima Banke.

Naše mišljenje nije modifikovano po osnovu gore navedenog.

Odgovornost Uprave Banke za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Uprava Banke odgovorna je za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

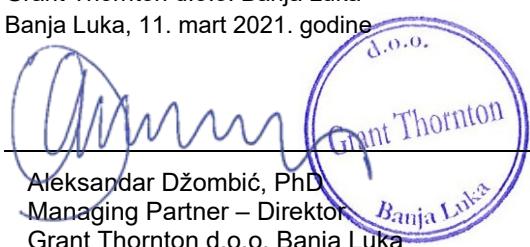
Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRS, stvaramo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- Ocjenjujemo primjenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- Zaključujemo o primjenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- Ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Ostvarili smo komunikaciju sa Upravom u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim rezultatima revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo identificirali tokom naše revizije.

Partner na revizorskem angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Aleksandar Džombić, Ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 11. mart 2021. godine

Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2020.	2019.
Prihodi od kamata	4	6.970	6.808
Rashodi od kamata	5	(476)	(454)
Neto prihodi od kamata		6.494	6.354
Prihodi od naknada i provizija	6	1.800	1.739
Neto prihodi od naknada i provizija		1.800	1.739
Ostali operativni prihodi	7	383	1.035
Operativni prihodi		8.677	9.128
Troškovi zaposlenih	8	(6.030)	(6.097)
Amortizacija		(375)	(454)
Administrativni troškovi i ostali rashodi	9	(1.578)	(1.477)
Operativni troškovi		(7.983)	(8.028)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		694	1.100
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	10	(333)	(741)
Dobit prije poreza na dobit		361	359
Porez na dobit	2(e)	-	-
Neto dobit za godinu		361	359

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

dr.sc. Semir Fejzić
v.d.Predsjednik Uprave

Suada Pita
Prada
Certificirani računovođa

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
PITA SUADA
Dovoljno-Licenca broj 0833

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2020.	2019.
Neto dobit za godinu		361	359
<i>Ostala sveobuhvatna dobit za godinu</i>		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		361	359

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Izvještaj o finansijskom položaju
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Imovina			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	11	89.626	100.489
Obavezna rezerva kod Centralne banke	12	17.438	13.498
Dati krediti i potraživanja od banaka	13	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	14	248.980	204.752
Ostala imovina	15	196	99
Nekretnine i oprema	16	4.175	4.105
Nematerijalna imovina	17	58	84
Ukupna imovina		360.473	323.027
Obaveze			
Tekući računi i depoziti komitenata	18	180.349	132.519
Obaveze po kreditima	19	854	1.395
Rezervisanja	20	1.802	1.130
Ostale obaveze	21	7.835	18.711
Ukupne obaveze		190.840	153.755
Kapital			
Vlasnički kapital	22	163.615	163.615
Zadržana dobit		6.018	5.657
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke			-
Ukupni kapital		169.633	169.272
Ukupno obaveze i kapital		360.473	323.027

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Izvještaj o novčanim tokovima
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	2020.	2019.
Poslovne aktivnosti		
Dobit za godinu	361	359
Usklađenja:		
Amortizacija	375	454
Umanjenje vrijednosti i rezervacije, neto	333	741
Neto kamatni prihod	<u>(6.508)</u>	<u>(6.354)</u>
	(5.439)	(4.800)
Promjene na:		
Neto povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke	(3.940)	(2)
Neto (povećanje)/smanjenje datih kredita i potraživanja	(43.817)	(8.147)
Neto smanjenje/(povećanje) na ostaloj aktivi	(145)	1.087
Neto povećanje/(smanjenje) na tekućim računima i depozitima komitenata	47.830	(9.597)
Neto (smanjenje)/povećanje ostalih obaveza	<u>(9.745)</u>	<u>9.075</u>
	(15.256)	(12.384)
Primljene kamate	5.829	6.140
Plaćene kamate	<u>(476)</u>	<u>(454)</u>
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	<u>(9.903)</u>	<u>(6.698)</u>
Investicijske aktivnosti		
Nabavka nekretnina i opreme	(412)	(73)
Nabavka nematerijalne imovine	<u>(7)</u>	-
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima	<u>(419)</u>	<u>(73)</u>
Finansijske aktivnosti		
Oplate obaveza po uzetim kreditima	<u>(541)</u>	<u>(471)</u>
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima	<u>(541)</u>	<u>(471)</u>
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta	<u>(10.863)</u>	<u>(7.242)</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	<u>100.489</u>	<u>107.731</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	<u>89.626</u>	<u>100.489</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Izvještaj o promjenama u kapitalu
 na dan 31. decembra 2020. godine
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Vlasnički kapital	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Rezerve kapitala	Zadržana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019.	163.615	8.057	1.587	(4.346)	168.913
Raspored dobiti po Odlukama (za 2014. i 2016. godinu)	-	-	2.786	(2.786)	-
Raspored dobiti za 2018. godinu	-	-	507	(507)	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	359	359
Efekat primjene MSFI 9 (raspored po Odluci)	-	-	(7.639)	7.639	-
Rezerve kapitala (raspored po Odluci)	-	(8.057)	8.057	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	163.615	-	5.298	359	169.272
Stanje na dan 1. januara 2020.	163.615	-	5.298	359	169.272
Neto dobit za godinu	-	-	-	361	361
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	163.615	-	5.298	720	169.633

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine („Banka“) osnovana je Zakonom o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 37/08). Sjedište Banke je u ulici Igmanska 1, Sarajevo. Banka je u 100%-om vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci i Statutom Banke, tijela Banke su: Skupština (koju čini Vlada Federacije Bosne i Hercegovine), Nadzorni odbor, Uprava Banke i Odbor za reviziju.

Na dan 31. decembar 2020. godine Banka je imala organizacione dijelove u Mostaru, Bihaću, Zenici, Orašju, Tuzli i Livnu.

Osnovna djelatnost Banke

Ciljevi Banke su poticanje razvoja privrede i ukupnog društvenog razvoja, te poticanje održivog povratka na područje Federacije Bosne i Hercegovine, a odnose se na finansijske i opšte društvene ciljeve definisane Zakonom o Razvojnoj banci.

Osnovna djelatnost Banke je odobravanja kredita i garancija korisnicima direktno ili putem banaka, a u svrhu razvoja domaće privrede, regionalnog razvoja i povećanja zaposlenosti. Kreditne poslove Banka obavlja u svoje ime i za svoj račun (iz kapitala, prikupljenih depozita i uzetih kredita), kao i u ime i za račun Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, u čije ime upravlja domaćim i stranim sredstvima namijenjenim razvojnim projektima, te primanje novčanih depozita i uzimanje kredita, u funkciji finansiranja razvojnih projekata.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor Banke, do 16.1.2020. godine

Dr.sc. Igor Živko	Predsjednik
Dr.sc. Božo Vukoja	Član
Zvonko Landeka	Član
Asim Omanić	Član
Amir Avdić, mr.oec.	Član
Edin Bandić	Član

Nadzorni odbor Banke, od 17.1.2020. godine do 17.4.2020. godine i od 17.7.2020. do 17.10.2020. godine

Dr.sc. Igor Živko	v.d. Predsjednik
Dr.sc. Božo Vukoja	v.d. Član
Zvonko Landeka	v.d. Član
Dr.sc. Adisa Omerbegović Arapović	v.d. Član
Amir Avdić, mr.oec.	v.d. Član
Dr.sc. Mehmedalija Hadžović	v.d. Član
Almir Zulić	v.d. Član

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2020.

(*Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno*)

Uprava Banke:

dr.sc. Semir Fejzić

v.d. Predsjednik Uprave

Marijan Oršolić, mr.oec.

v.d. Dopredsjednik Uprave

Senija Bubić

v.d. Izvršni direktor za podršku poslovanju

dr.sc. Mersiha Slipičević

v.d. Izvršni direktor za upravljanje rizicima

Dalibor Milinković

v.d. Izvršni direktor za projekte i razvoj

Odbor za reviziju:

Odboru za reviziju je istekao mandat 4. decembra 2018. godine.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Skupština Banke

U 2020. godini Skupština Banke je održala dvije sjednice.

U januaru 2020. godine Skupština Banke je održala sjednicu na kojoj je potvrdila Finansijske izvještaje Razvojne banke FBiH za 2018. godinu i izvještaj nezavisnog revizora, Izvještaj Interne revizije za 2018. godinu, te donijela Odluku o utvrđivanju visine i rasporedu dobiti Banke ostvarene za period 2014. godine, Odluku o utvrđivanju rasporeda dobiti Banke ostvarene za period 2016. godine, Odluku o utvrđivanju visine i rasporedu dobiti Banke ostvarene za period 2018. godine. Na istoj sjednici Skupština Banke je donijela i Odluku o utvrđivanju i evidentiranju efekta prve primjene MSFI 9, Odluku o uključenju formiranih rezervi za kreditne gubitke u redovan osnovni kapital, Odluku o pokriću gubitka – negativnog efekta primjene MSFI 9 iz rezervi kapitala Banke, kao i Odluku o usvajanju Plana i programa poslovanja Banke za 2019. godinu.

U julu 2020. godine Skupština Banke je održala sjednicu na kojoj je donijela Odluku o razrješenju vršilaca dužnosti Nadzornog odbora Banke i Odluku o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor kao kontrolno tijelo ima važnu ulogu u nadziranju poslovanja Banke i zastupanju interesa vlasnika te zajedno sa članovima Uprave Banke odgovoran je za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim odredbama.

Prema Zakonu o Razvojnoj banci FBiH, Nadzorni odbor Banke sačinjavaju predsjednik i šest članova koje imenuje i razrješava Skupština. Prethodno navedeno je također definisano Statutom Razvojne banke FBiH i usvojenim Poslovnikom o radu Nadzornog odbora Razvojne banke FBiH (septembar 2015. godine).

Na dan 31.12.2020. godine Banka nema imenovan Nadzorni odbor Banke, a prethodno imenovanom sazivu je istekao mandat dana 17.10.2020. godine.

Uprava Banke

Prema Zakonu o Razvojnoj banci FBiH i Statutom Banke, Upravu Banke sačinjavaju predsjednik, dopredsjednik Uprave i izvršni direktori koje imenuje i razrješava Nadzorni odbor.

Prema organizacionoj šemi koja je usvojena 2018. godine, Upravu Banke čine: predsjednik, dopredsjednik i funkcije tri izvršna direktora i to: izvršni direktor za podršku poslovanju, izvršni direktor za upravljanje rizicima i izvršni direktor za projekte i razvoj.

Sekretar Banke

Banka od 23. septembra 2017. godine nema imenovanog Sekretara Banke.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Finansijski izvještaji odobreni su za izdavanje od strane Uprave na dan 10.03.2021. godine za podnošenje Nadzornom odboru na usvajanje.

a) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

b) Osnove mjerena

Ovi finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu historijskog ili amortizacijskog troška.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji su prezentovani u konvertibilnim markama („KM“), koje predstavljaju funkcionalnu valutu Banke.

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“ ili „CBBiH“) provodi politiku kursa na principu „valutnog odbora“ prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1:1,95583 koji je korišten kroz 2019. i 2020. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u doglednoj budućnosti.

d) Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno budućim periodima ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija i po osnovi svodenja monetarne imovine i obaveza denominiranih u stranim valutama po kursu na kraju godine priznaju se u bilansu uspjeha.

b) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontira procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveza kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraće razdoblje) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Pri kalkulaciji efektivne kamatne stope Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i buduće kreditne gubitke.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve troškove koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza.

Prihodi i rashodi od kamata priznati u bilansu uspjeha uključuju kamatu na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koje se mijere po amortizacijskom trošku izračunatom metodom efektivne kamatne stope.

c) Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze uključuju se u kalkulaciju efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada uključuju uglavnom naknade po komisionim poslovima, izdavanje garancija i akreditiva i naknade po ostalim uslugama, i priznaju se u bilansu uspjeha po pružanju pojedine usluge.

d) Plaćanja temeljem operativnog najma

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se u bilansu uspjeha u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 16 – Najmovi, a koji se primjenjuje od januara 2019. godine, a koji je zamjenio do tada primjenjivani Međunarodni računovodstveni standard (MRS) 17 – Najmovi.

Temeljna promjena se odnosi na računovodstveni tretman najmova kod najmoprimeca. MSFI 16 predviđa da se sva imovina koju koriste najmoprimeci evidentira kao imovina sa pravom korištenja u poslovnim knjigama najmoprimeca.

U bilansu uspjeha prikazuje se rashod od kamata na obavezu po osnovu najma kao finansijski trošak, odvojeno od troška amortizacije imovine sa pravom korištenja, što se razlikuje u odnosu na dosadašnji MRS 17 gdje se najamnina evidentirala kao trošak zakupa. Za evidentiranje imovine sa pravom korištenja, Banka se opredijelila za retroaktivni pristup sa kumulativnim učinkom, na način da se navedena imovina mjeri u iznosu jednakom obavezi po osnovu najma, usklađenom prema iznosu svih unaprijed izvršenih ili obračunatih plaćanja koja se odnose na taj najam priznatih u izvještaju o finansijskom položaju neposredno prije datuma prve primjene standarda.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

e) Porez na dobit

U skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci FBiH, član 32. („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 37/08), Banka nije obveznik poreza na dobit.

f) Finansijski instrumenti

Priznavanje

Krediti primljeni i dati, te potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se u trenutku kada su dati ili primljeni (datum namire).

Klasifikacija

Banka klasificuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti steceni. Uprava određuje klasifikaciju finansijske imovine i obaveza kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju kontinuirano.

Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Krediti i potraživanja nastaju kada Banka odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju plasmane i kredite bankama, kredite i potraživanja od klijenata i sredstva kod Centralne banke.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze čine sve finansijske obaveze i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Početno i naknadno mjerjenje

Krediti i potraživanja te ostale finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, krediti i potraživanja, te ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizacijskom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predata ili istekla.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Identificiranje i mjerjenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 zahtijeva ranije priznavanje umanjenja vrijednosti te procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za širi raspon imovine. Model očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na dužničke instrumente koji se mјere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, uključujući kredite, dužničke vrijednosne papire, potraživanja od kupaca, potraživanja temeljem najma, preuzete obveze za kreditiranjem te finansijske garancije. Osnovni princip Modela očekivanih kreditnih gubitaka je odražavanje pogoršanja ili poboljšanja kvaliteta finanansijskog instrumenta.

Princip mjerena fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju sredstava ili koja bi se platila za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerena na glavnom, ili ako je to nemoguće, na najpovoljnijem tržištu kojem Banka ima pristup na taj dan. Fer vrijednost obaveze izražava njen rizik neizvršavanja.

Kada je to moguće, Banka mjeri fer vrijednost instrumenta preko iskazane cijene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije za sredstva ili obavezu odvijaju dovoljno često i u opsegu dovoljnog za davanje informacija o cijenama na redovnoj osnovi (Nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti).

Ukoliko ne postoje iskazane cijene na aktivnom tržištu, Banka koristi tehnike procjene koji maksimiziraju korištenje relevantnih dostupnih ulaznih podataka (Nivo 2 i Nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti) i minimiziraju korištenje nedostupnih ulaznih podataka. Odabrana tehnika procjene uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene transakcije.

Analiza finansijskih instrumenata koji su mjereni nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti su grupirani u Nivoe od 1 do 3 kako slijedi:

- Nivo 1 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz Nivoa 1;
- Nivo 3 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni primjenom metoda vrednovanja koji se ne temelje na uočljivim tržišnim podacima.

Poslovni modeli

Banka je od 1. januara 2018. godine primijenila Međunarodni standard finansijskog izvještavanja (MSFI) 9 Finansijski instrumenti. Prema navedenom, tekući period također se temelji na MSFI 9.

Učinci primjene MSFI 9 prznati su na teret zadržane dobiti i rezervi na dan 1. januara 2018. godine i iznose 7.639 hiljada KM.

Uprava Banke odabrala je poslovni model čiji je cilj držanje imovine isključivo radi naplate ugovornih novčanih tokova, koji objedinjava svu finansijsku imovinu koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova tokom cijelog života trajanja finansijskog instrumenta.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Identificiranje i mjerjenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Poslovni model držanja imovine radi naplate prolazi SPPI test (engl. Solely Payments od Principal and Interest – u nastavku SPPI test), i u taj model alocirana je sljedeća finansijska imovina:

- gotovina i novčana sredstva na transakcijskim računima kod banaka,
- sredstva na tekućem računu i obavezna rezerva kod CBBiH
- dati krediti
- ostala potraživanja (ostala aktiva)

Osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela je kreditni rizik.

SPPI test

SPPI test je test ugovornih novčanih tokova sa aspekta plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice, jedan je od kriterija za klasifikaciju finansijske imovine u pojedinu kategoriju mjerena. SPPI test se sprovodi sa ciljem utvrđivanja da li kamata na nepodmirenu glavnicu odražava samo naknadu za vremensku vrijednost novca, ili uključuje i kreditni rizik, druge osnovne rizike pozajmljivanja, troškove kreditiranja i profitnu maržu.

SPPI test se provodi:

- za svaku finansijsku imovinu, alociranu u poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova,
- za svaku finansijsku imovinu u slučajevima kada je izvorna imovina značajno modificirana i zbog toga priznata kao nova imovina,
- kod uvođenja novih kreditnih proizvoda kako bi se unaprijed utvrdila prihvatljivost razmatranih uslova kreditiranja u odnosu na potrebu kasnijeg praćenja vrijednosti eventualne finansijske imovine koja bi proizašla iz istih.

Klasifikacija finansijske imovine

Banka klasificiše svoju finansijsku imovinu na osnovu alokacije u poslovni model i SPPI test kao imovinu koja se naknadno mjeri po amortizacijskom trošku, ako su ispunjena oba uslova:

- finansijska imovina je alocirana u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i
- SPPI test je zadovoljen – za finansijsku imovinu utvrđeni su novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje je finansijska imovina stečena. Uprava određuje klasifikaciju finansijske imovine kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Reklasifikacija finansijske imovine

U slučaju promjene poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom, izvršiti će se reklasifikacija sve finansijske imovine na koju reklasifikacija utiče. Reklasifikacija će se obaviti prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana idućeg obračunskog perioda, ne prepravljajući, pri tome, prethodno priznatu dobit, gubitke ni kamate.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine priznaje se po modelu očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

Umanjenje vrijednosti provodi se mjesечно, tokom obračunskih perioda i krajem godine na datum bilansa, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i izvještaju o dobiti i gubitku.

Umanjenje vrijednosti se provodi primjenom Interne metodologije umanjenja vrijednosti kredita i ostale finansijske imovine u skladu sa MSFI 9 (u nastavku Metodologija).

MSFI 9 model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze, odnosno tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se finansijska imovina kreće kroz faze kako se mijenja njena kreditna kvaliteta, kako slijedi:

- Faza 1 – finansijska imovina bez značajno povećanog kreditnog rizika (klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza, kašnjenje prema MSFI brojaču dana kašnjenja je manje ili jednako 30 dana i FBA klasifikacija rizika je manja ili jednaka B5%)
- Faza 2 – klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza, kašnjenje prema MSFI brojaču dana kašnjenja je veće ili jednako 31 dan i manje ili jednako 90 dana, i FBA klasifikacija rizika je veća od B5%, pogoršanje položaja klijenta.
- Faza 3 – klijent je u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kojem osnovu, kašnjenje prema MSFI brojaču dana kašnjenja je veće od 90 dana.

Polazeći od statusa neizmirivanja obaveza kao jedinog kriterija, Banka razlikuje dva različita pristupa umanjenju vrijednosti:

- individualni (pojedinačni) i
- grupni.

Banka na individualnoj osnovi (Faza 3) procjenjuje sve izloženosti koje su u statusu neizmirenja obaveza (očekivani kreditni gubitak za čitav vijek trajanja).

Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi (Faza 1 i Faza 2) primjenjuje se za sve izloženosti koje nisu u statusu neizmirivanja obaveza, pri čemu se uzima u obzir procjena iznosa gubitka kao rezultat događaja u prošlosti.

Za potrebe obračuna umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi:

- portfolio je segmentiran u homogene grupe rizičnosti
- utvrđen je vremenski period za procjenu PD i CR parametara
- utvrđeni su parametri očekivanog kreditnog gubitka LGD, PD i CR parametar za svaku od grupe rizičnosti

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Iznos očekivanog kreditnog gubitka (engl. Expected Credit Loss-ECL) koji se priznaje, zavisi od stepena kreditnog pogoršanja od inicijalnog priznananja instrumenta. Postoje dvije osnove za izračunavanje:

- 12-mjesečni ECL, koji se primjenjuje na grupnoj osnovi u Fazi 1, i odnosi na sve stavke sve dok nema značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta
- ECL u toku čitavog vijeka trajanja, koji se primjenjuje na grupnoj osnovi u Fazi 2, i na individualnoj osnovi u Fazi 3, onda kada dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Banka za svaki izvještajni period, odnosno na kraju svakog mjeseca, procjenjuje da li je došlo do značajne promjene (povećanja ili smanjenja) kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja i da li je kreditno obezvrjeđenje svakog finansijskog instrumenta identificirano za svaki portfolio koji je predmet procjenjivanja, kako bi se odredilo da li se primjenjuje obračun umanjenja vrijednosti (obezvrjeđenja) na 12-mjesečnoj osnovi ili u toku čitavog vijeka trajanja finansijskog instrumenta.

Također, istovremeno se procjenjuje i način obračuna prihoda od kamate, koji zavisi od nivoa kreditnog rizika u kom se finansijski instrument nalazi. Za kredite svrstane u Faze 1 i 2 kamata se obračunava na bruto knjigovodstvenu vrijednost, dok se u Fazi 3 (status neizmirenja obaveza po bilo kom osnovu) kamata obračunava vanbilansno i priznaje u prihod tek po izvršenoj naplati.

Umanjenje vrijednosti provodi se mjesечно, tokom obračunskih perioda i krajem godine na datum bilansa, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o finansijskom položaju i bilansu uspjeha.

Banka također računa i rezervacije u skladu sa Uredbom o kriterijima i načinu vođenja nadzora nad poslovanjem Razvojne banke Federacije BiH (U nastavku: Uredba). Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće skupine u skladu s navedenim propisima ovisno o dianima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim procentima rezervisanja. Opšta rezervacija se u skladu sa ovim propisima također obračunava po stopi od 2% na sve izloženosti koje nisu posebno umanjene.

Rezervisanja izračunata na način opisan u prethodnom paragrafu nisu priznata u ovim finansijskim izvještajima Banke. Ukoliko je umanjenje vrijednosti za potencijalne gubitke izračunato u skladu s propisima Uredbe veće od umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a, navedena razlika prikazuje se kao usklada kod izračuna adekvatnosti kapitala.

Kada je kredit nenaplativ, otpisuje se na teret računa ispravke vrijednosti. Takvi krediti otpisuju se nakon što su poduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

Izloženost prema Centralnoj banci BiH i prema drugim bankama u zemlji i inostranstvu množi se iskustveno utvrđenim PD-om od 0,1%.

Kako za ostala potraživanja (ostalu aktivu) nije praktično procijeniti kreditni rizik i očekivane kreditne gubitke, to se Banka opredijelila da primjeni matricu za određivanje umanjenja, sa fiksnim stopama umanjenja, ovisno o broju dana kašnjenja ili prekoračenja dospjeća.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Detalji vezani uz Metodologiju navedeni su u sklopu Napomene 25. Upravljanje finansijskim rizikom, Napomena 25.1. Kreditni rizik.

Modifikacija finansijske imovine

Modifikacija finansijske imovine je svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova. U slučaju kada modifikacija nije značajna, izmjena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te finansijske imovine, već se utvrđuje nova bruto knjigovodstvena vrijednost kao sadašnja vrijednost modificiranih ugovornih novčanih tokova diskontovanih izvornom efektivnom kamatnom stopom (EKS).

Pri tome se razlika između izvore bruto knjigovodstvene vrijednosti prije modifikacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti utvrđene na osnovu modificiranih novčanih tokova nakon modifikacije priznaje u bilansu uspjeha kao dobit ili gubitak.

U slučaju kada je modifikacija finansijske imovine značajna, finansijska imovina se prije modifikacije prestaje priznavati, a modificirana finansijska imovina se ponovo priznaje kao "nova" finansijska imovina i utvrđuje se nova EKS. Datumom početnog priznavanja smatra se datum izmjene ugovornih odredbi. Umanjenje vrijednosti na ponovno priznatu finansijsku imovinu priznaje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka za cjeloživotne kreditne gubitke.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Kupljena ili izdana finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)

POCI imovina je finansijska imovina kod koje pri početnom priznavanju postoje objektivni dokazi o individualnom umanjenju za kreditne gubitke, zato što je kreditni rizik stvorene ili izdate imovine visok ili je imovina kupljena sa diskontom od najmanje 5%.

Za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti, priznaju se cjeloživotni očekivani kreditni gubici.

Specifični finansijski instrumenti

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvještaja o novčanom toku, gotovina i ekvivalenti gotovine uključuju novac, tekući račun kod Centralne banke i tekuće račune kod drugih banaka.

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod Centralne banke je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Obavezna rezerva kod Centralne banke

Sredstva obavezne rezerve kod Centralne banke vrednuju se po amortizacijskom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Dati krediti i potraživanja

Dati krediti i potraživanja od banaka i komitenata iskazuju se naknadno po amortizacijskom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadi iznosi.

Uzeti krediti

Uzeti krediti na koje se plaća kamata klasificuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja kredita metodom efektivne kamatne stope.

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizacijskom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

g) Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema vrednuju se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao posebna imovina, samo u onim slučajevima kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njezina vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Koriste se sljedeće stope amortizacije:

Građevinski objekti	3%
Namještaj i oprema:	
- Namještaj i ostala uredska oprema	20%-33,33%
- Mobiteli	50%
Vozila	20%
Ulaganja u tuđu imovinu	20%

Metoda amortizacije i procijenjeni vijek trajanja pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

h) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavu imovine.

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Sljedeće stope amortizacije se koriste:

Softver	20%
---------	-----

Metoda amortizacije, procijenjeni vijek trajanja i ostatak vrijednosti pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

i) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinansijske imovine Banke provjerava se sa datumom izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je vrijednost veća od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom nezavisne novčane tokove, njezina nadoknadiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generira novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Primanja zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenika, Banka uplaćuje penzionalo i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i prijevoz kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom i internim aktima Banke. Ovi se troškovi priznaju u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penzije fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u bilansu uspjeha razdoblja u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije

U skladu sa lokalnim propisima i internim aktima, Banka prilikom odlaska u penziju uposlenika isplaćuje otpremnine u visini od minimalno šest prosječnih neto plata zaposlenika isplaćenih u prethodna tri mjeseca ili šest prosječnih neto plata isplaćenih u Banci, u zavisnosti šta više odgovara zaposleniku.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovane kreditne jedinice. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu, i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

k) Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja se priznaju ukoliko Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu proizašlu iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje da će Banci stvoriti odliv resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obaveze ili u slučaju zakonske obaveze formiranja rezervisanja za neidentifikovano umanjenje vrijednosti vanbilansnih kreditnih izloženosti.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji Uprava smatra dovoljnim za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava utvrđuje dostačnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija, kao i druge relevantne činjenice.

Rezervisanja treba iskorištavati samo za izdatke za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako više nije vjerovatno da će podmirivanje obaveza zahtijevati odliv resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, rezervisanje se otpušta.

l) Vlasnički kapital

Vlasnički kapital se sastoji od jednog vlasničkog udjela Federacije Bosne i Hercegovine.

m) Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i ugovorene neisplaćene kredite. Navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun Vlade FBiH (Ministarstvo finansija, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstvo okoliša i turizma i Ministarstvo energetike, rudarstva i industrije) i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Prihodi i rashodi po tom osnovu terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obaveze i rizike. Za svoje usluge Banka naplaćuje naknadu. Za detalje vidjeti Napomenu 24.

o) Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

Slijedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće razdoblje:

- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti; priznavanje i mjerjenje“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja“: Reforma referentnih kamatnih stopa – (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmjene i dopune MSFI 16 „Najmovi“: Koncesije za najamnine u vezi sa COVID-om 19 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. juna 2020. godine).

p) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- Izmjene i dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja: Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene i dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene i dopune MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Godišnja unapređenja 2018-2020.

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalni uticaj na finansijske izvještaje Banke u razdoblju inicijalne primjene.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Banka u toku svog redovnog poslovanja procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se preispituju i temelje na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbjegno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolija Banke predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilanske i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost datih kredita (kao što je prikazano u Napomenama 13. i 14.), te kao rezervacije za obaveze i troškove koji proizlaze iz vanbilansne izloženosti klijentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva i odobrenih neiskorištenih kredita (prikazano u Napomeni 20.).

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfolija imovine. Kao indikator smatra se nerедовитost u otplati ili ostale indikacije finansijskih poteškoća uzimatelja kredita te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima dužnici posluju i u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštivanjem uslova ugovora.

Sažetak umanjenja vrijednosti	Napomena	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Umanjenje vrijednosti za bilansne izloženosti, uključujući novčana sredstva i ostalu aktivu	11, 12, 13, 14, 15	39.478	40.524
Rezervisanje za vanbilansne izloženosti	20	824	482
		40.302	41.006

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost (nastavak)

Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Pored umanjenja vrijednosti izračunatih i priznatih u skladu sa MSFI, Banka također procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom Agencije za potrebe izračuna adekvatnosti kapitala.

Sljedeća tabela prikazuje sumaran pregled umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu sa propisima Agencije. Regulatorne rezerve na dan 31. decembar 2020. godine izračunate su u skladu sa važećom metodologijom (kako je objašnjeno u Napomeni 2 i).

Sažetak umanjenja vrijednosti	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Rezervisanja za bilanske izloženosti (Agencija)	55.885	56.965
Rezervisanja za vanbilanske izloženosti (Agencija)	2.286	1.653
	58.171	58.618
Umanjenje vrijednosti prema MSFI	40.302	41.006
Negativne razlike između rezervisanja za ukupne izloženosti (Agencija) i umanjenja vrijednosti prema MSFI	1.866	1.727
Pozitivne razlike između rezervisanja za ukupne izloženosti (Agencija) i umanjenja vrijednosti prema MSFI	19.735	19.339
Nedostajuće rezerve	19.735	19.339

Kako je prikazano u gornjoj tabeli, ukupni iznos za koji rezervisanja prema propisima Agencije nadmašuju rezervisanja prema MSFI iznosi 19.735 hiljada KM na dan 31. decembar 2020. godine (31. decembar 2019.: 19.339 hiljada KM). S obzirom da su Odlukom Skupštine Banke, a u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo o uslovima uključenja formiranih rezervi za kreditne gubitke u redovan osnovni kapital banke, ranije rezerve za kreditne gubitke formirane iz dobiti u iznosu 8.057 hiljada KM raspoređene u osnovni kapital, i ne mogu se koristiti kao obračunska kategorija pri izračunu nedostajućih rezervi za kreditne gubitke, cijelokupan iznos od 19.735 hiljada KM predstavlja nedostajuće rezerve za kreditne gubitke u poslovnoj 2020. godini, te je iskazan kao odbitna stavka u izračuna adekvatnosti kapitala.

Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskeh sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja.

Kao što je navedeno u Napomeni 20., Banka je izvršila rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 240 hiljada KM, a koje se odnose na izvršne presude po osnovu radno-pravnih sporova i čija isplata se očekuje u 2021. godini.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

4. PRIHODI OD KAMATA

	2020.	2019.
Kamate na kredite odobrene komitentima	6.970	6.808
	6.970	6.808

5. RASHODI OD KAMATA

	2020.	2019.
Kamate na uzete kredite i primljene depozite	476	454
	476	454

6. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2020.	2019.
Naknade po komisionim poslovima	1.271	1.249
Naknade po poslovima izdavanja garancija i akreditiva	371	305
Naknade po ostalim poslovima	158	185
	1.800	1.739

7. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2020.	2019.
Prihodi od prodate stečene imovine	268	918
Dotacije	28	11
Ostalo	87	106
	383	1.035

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2020.	2019.
Neto plate	2.712	2.652
Porezi i doprinosi	1.981	1.998
Ostalo	1.337	1.447
	6.030	6.097

Troškovi zaposlenih uključuju 1.098 hiljada KM (2019.: 1.107 hiljada KM) doprinosa po osnovu penzionog osiguranja uplaćenih u državni penzioni fond. Doprinosi se računaju kao procent bruto plate. Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom 2020. godine bio je 110 (2019.: 113).

9. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I OSTALI RASHODI

	2020.	2019.
Članarine i takse	290	256
Troškovi održavanja	258	230
Naknade Nadzornom odboru	80	143
Troškovi energije	123	132
Troškovi telekomunikacija	123	122
Usluge	124	97
Bankarske naknade	105	100
Troškovi materijala	98	94
Troškovi reklame, reprezentacije i sponzorstva	67	89
Troškovi zakupa	23	11
Troškovi osiguranja	21	21
Ostali troškovi	266	182
	1.578	1.477

10. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA, NETO

	2020.	2019.
Krediti dati bankama (Napomena 13.)	(29)	(80)
Krediti dati komitentima (Napomena 14.)	(411)	1.945
Rezervisanja za naknade zaposlenim i ostalo (Napomena 20.)	194	76
Rezervisanja za sudske sporove	240	-
Umanjenje vrijednosti gotovine i ekvivalenta gotovine (Napomene 11 i 12.)	(7)	(434)
Umanjenje vrijednosti stečene imovine (Napomena 15.)	-	1.101
Povećanje/Umanjenje vrijednosti ostale imovine (Napomena 15.)	4	(12)
Prihodi od otpuštanja/umanjenje vrijednosti za potencijalne obaveze (Napomena 20.)	342	(1.855)
	333	741

11. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Sredstva na tekućem računu kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	83.745	92.440
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka u stranoj i domaćoj valuti	5.961	8.144
Novac u blagajni	10	6
	89.716	100.590
Efekat primjene MSFI 9		-
Umanjenje vrijednosti gotovine i ekvivalenta gotovine (Napomena 10.)	(90)	(101)
Neto gotovina i ekvivalenti gotovine	89.626	100.489

U novčanim sredstvima i računima kod banaka sadržan je iznos novčanih sredstava po komisionim poslovima od 6.538 hiljada KM (2019.: 17.688 hiljada KM) (Napomena 21).

12. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	17.455	13.511
	17.455	13.511
Efekat primjene MSFI 9	-	-
Umanjenje vrijednosti obavezne rezerve kod Centralne banke (Napomena 10.)	(17)	(13)
Neto obavezna rezerva kod Centralne banke	17.438	13.498

Banka je u izvještajnom periodu redovno ispunjavala obavezu održavanja propisane obavezne rezerve kod Centralne banke BiH (CBBiH), primjenjujući stopu od 10% na ukupne depozite kojima Banka raspolaže.

Na sredstva obavezne rezerve i na sredstva likvidnosti kod CBBiH, CBBiH sa 2020. godinom ne obračunava kamate na spomenuti iznos.

Obračunato umanjenje vrijednosti obavezne rezerve kod CBBiH iznosi 17 hiljada KM.

13. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Krediti bankama	1.379	1.408
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.379)	(1.408)
Ukupno neto krediti bankama	-	-

Dati krediti i potraživanja od banaka uključuju potraživanja za kamatu u iznosu od 108 hiljada KM (31. decembar 2019: 125 hiljada KM).

Kretanje bruto izloženosti 31.12.2020

	Banka 31.12.2020			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2019. godine	-	-	1.408	1.408
Novo financiranje	-	-	-	-
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	(29)	(29)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Prilagodbe za kursne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	-	-	1.379	1.379

Kretanje bruto izloženosti 31.12.2019

	Banka 31.12.2019			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2018. godine	-	-	1.488	1.488
Novo financiranje	-	-	-	-
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	(80)	(80)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Prilagodbe za kursne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	-	-	1.408	1.408

13. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Banka 31.12.2020			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2019. godine	-	-	1.408	1.408
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	-	-	(29)	(29)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	-	-	1.379	1.379

	Banka 31.12.2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2018. godine	-	-	1.488	1.488
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	-	-	(80)	(80)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	-	-	1.408	1.408

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kratkoročni krediti (uključujući tekuće dospijeće dugoročnih kredita)

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Pravna lica	5.009	2.640
Fizička lica	-	-
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	<u>33.038</u>	<u>36.282</u>
	<u>38.047</u>	<u>38.922</u>
<i>Dugoročni krediti (isključujući tekuće dospjeće):</i>		
Pravna lica	243.944	201.443
Fizička lica	<u>3.334</u>	<u>1.683</u>
	<u>247.278</u>	<u>203.126</u>
	<u>285.325</u>	<u>242.048</u>
<i>Manje: umanjenje vrijednosti</i>	<u>(36.345)</u>	<u>(37.296)</u>
	<u>248.980</u>	<u>204.752</u>

Dati krediti i potraživanja uključuju potraživanja za kamatu, koja se sastoje iz nenaplaćene dospjele kamate i naknade te obračunate nedospjele kamate u iznosu od 922 hiljade KM (31. decembar 2019.: 773 hiljade KM), te su prezentirani neto od unaprijed naplaćene naknade po kreditima u iznosu od 883 hiljade KM (31. decembar 2019.: 755 hiljada KM).

Promjene u umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na početku godine	37.296	36.357
Neto promjene u umanjenju vrijednosti (Napomena 10.)	<u>(411)</u>	<u>1.945</u>
Otpisi	<u>(540)</u>	<u>(1.006)</u>
Stanje na kraju godine	<u>36.345</u>	<u>37.296</u>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Analiza bruto kredita prije umanjenja vrijednosti po privrednim granama:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Krediti pravnim licima</i>		
Proizvodnja	80.098	58.572
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i dr.	-	35.951
Trgovina	19.854	33.290
Građevinarstvo	35.893	8.995
Javna uprava i odbrana	104.820	74.477
Poljoprivreda	25.178	11.495
Ugostiteljstvo	879	1.179
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	11.836	1.103
Finansijsko posredovanje	2.558	-
Ostalo	-	14.612
	281.116	239.674
<i>Krediti stanovništvu</i>		
Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	4.112	2.252
Stambena izgradnja	97	122
	4.209	2.374
	285.325	242.048

Ponderisane prosječne nominalne i efektivne kamatne stope na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine bile su kako slijedi:

<i>Krediti pravnim licima</i>	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
	Nominalna k.s.	Efektivna k.s.	Nominalna k.s.	Efektivna k.s.
Pravna lica	2,93%	3,28%	3,33%	3,53%
Fizička lica	3,22%	3,41%	3,70%	3,99%

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Bruto izloženost

Razina internog ocjenjivanja	31. decembar 2020.						31. decembar 2019.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	Ukupno
	Prihodujući						
Nizak rizik	192.429	-	-	-	-	192.429	155.089
Srednji rizik	-	29.544	-	7.497	-	37.041	14.140
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	44.403	-	11.452	55.855	72.819
Ukupno	192.429	29.544	44.403	7.497	11.452	285.325	242.048

Razina internog ocjenjivanja	31. decembar 2019.						31. decembar 2018.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Ukupno	
	Prihodujući						
Nizak rizik	155.089	-	-	-	155.089	152.145	
Srednji rizik	-	14.140	-	-	14.140	9.962	
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	53.121	19.698	72.819	72.376	
Ukupno	155.089	14.140	53.121	19.698	242.048	234.483	

Kretanje bruto izloženosti

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2019. godine	155.089	14.140	53.121	-	19.698	242.048
Novo financiranje	82.071	7.711	368	-	-	90.150
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(11.511)	(5.230)	(979)	-	(210)	(17.930)
Prijenosi u Fazu 1	530	(530)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(6.756)	17.950	(11.194)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(458)	(3.843)	4.301	-	-	-
Prijenos u POCl S2	-	-	-	7.497	(7.497)	-
Prijenos u POCl S3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(26.536)	(654)	(662)	-	(539)	(28.391)
Otpisani iznosi	-	-	(552)	-	-	(552)
Na dan 31. decembra 2020. godine	192.429	29.544	44.403	7.497	11.452	285.325

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje bruto izloženosti (nastavak)

	Banka				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2018. godine	152.145	9.962	51.926	20.450	234.483
Novo financiranje	53.851	6.272	4.518	-	64.641
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(16.046)	(1.242)	(9.615)	-	(26.903)
Prijenosi u Fazu 1	1.827	(1.827)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(2.351)	8.272	(5.921)	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(10.640)	(4.847)	15.487	-	-
Otplaćena imovina	(23.697)	(2.450)	(2.268)	(752)	(29.167)
Otpisani iznosi	-	-	(1.006)	-	(1.006)
Kursne razlike	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	155.089	14.140	53.121	19.698	242.048

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2019. godine	3.601	1.862	26.083	-	5.750	37.296
Novo finansiranje	2.406	627	56	-	-	3.089
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(799)	(471)	(548)	-	(32)	(1.850)
Prijenosi u Fazu 1	37	(37)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(168)	4.593	(4.425)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(43)	(484)	527	-	-	-
Prijenos u POCI S2	-	-	-	704	(704)	-
Prijenos u POCI S3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(274)	(3.013)	1.584	(22)	75	(1.650)
Otpisani iznosi	-	-	(540)	-	-	(540)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	4.760	3.077	22.737	682	5.089	36.345
Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)	1.159	1.215	(2.806)	682	(661)	(411)

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2018. godine	3.844	1.425	25.760	5.328	36.357
Novo finansiranje	1.691	1.116	1.366	-	4.173
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(552)	(178)	(2.727)	-	(3.457)
Prijenosi u Fazu 1	661	(661)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(120)	1.097	(977)	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(406)	(269)	675	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(1.517)	(668)	2.992	422	1.229
Otpisani iznosi	-	-	(1.006)	-	(1.006)
Ostale promjene	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	3.601	1.862	26.083	5.750	37.296
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	(243)	437	1.329	422	1.945

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta

Bruto izloženost

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	31. decembar 2019.
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	95.214	-	-	-	-	95.214	84.136
Srednji rizik	-	29.483	-	7.497	-	36.980	14.073
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	43.351	-	11.452	54.803	71.718
Ukupno	95.214	29.483	43.351	7.497	11.452	186.997	169.927

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	31. decembar 2018.
Razina internog ocjenjivanja						
Prihodujući						
Nizak rizik	84.136	-	-	-	84.136	112.313
Srednji rizik	-	14.073	-	-	14.073	9.823
Visok rizik	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući						
Status neispunjavanja obveza	-	-	52.020	19.698	71.718	68.239
Ukupno	84.136	14.073	52.020	19.698	169.927	190.375

Kretanje bruto izloženosti

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2019. godine						
84.136	14.073	52.020	-	19.698	169.927	
Novo finansiranje	49.343	7.711	368	-	-	57.422
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(11.165)	(5.213)	(978)	-	(210)	(17.566)
Prijenosi u Fazu 1	530	(530)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(6.683)	17.877	(11.194)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(423)	(3.793)	4.216	-	-	-
Prijenos u POCl S2	-	-	-	7.497	(7.497)	-
Prijenos u POCl S3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(20.524)	(642)	(556)	-	(539)	(22.261)
Otpisani iznosi	-	-	(525)	-	-	(525)
Na dan 31. decembra 2020. godine	95.214	29.483	43.351	7.497	11.452	186.997

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje bruto izloženosti (nastavak)

	Banka				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2018. godine	112.313	9.823	47.789	20.450	190.375
Novo financiranje	17.678	6.272	4.518	-	28.468
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(13.622)	(1.242)	(6.622)	-	(21.486)
Prijenosi u Fazu 1	1.827	(1.827)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(2.308)	8.197	(5.889)	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(10.640)	(4.747)	15.387	-	-
Otplaćena imovina	(21.112)	(2.403)	(2.157)	(752)	(26.424)
Otpisani iznosi	-	-	(1.006)	-	(1.006)
Na dan 31. decembra 2019. godine	84.136	14.073	52.020	19.698	169.927

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2019. godine	2.121	1.858	25.675	-	5.750	35.404
Novo finansiranje	1.686	627	56	-	-	2.369
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(775)	(470)	(548)	-	(32)	(1.825)
Prijenosi u Fazu 1	37	(37)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(164)	4.589	(4.425)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(40)	(481)	521	-	-	-
Prijenos u POCI S2	-	-	-	704	(704)	-
Prijenos u POCI S3 (Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	-	-	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	(524)	-	-	(524)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	2.734	3.072	22.213	682	5.089	33.790
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10)</i>	<i>613</i>	<i>1.124</i>	<i>(2.938)</i>	<i>682</i>	<i>(661)</i>	<i>(1.090)</i>

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2018. godine					
Novo finansiranje	3.006	1.401	24.477	5.328	34.212
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	949	1.116	1.366	-	3.431
Prijenosi u Fazu 1	(505)	(178)	(1.858)	-	(2.541)
Prijenosi u Fazu 2	661	(661)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(119)	1.091	(972)	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(406)	(247)	653	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(1.465)	(664)	3.015	422	1.308
Otpisani iznosi	-	-	(1.006)	-	(1.006)
Ostale promjene	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	2.121	1.858	25.675	5.750	35.404
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10)</i>	<i>(885)</i>	<i>457</i>	<i>2.204</i>	<i>422</i>	<i>2.198</i>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta

Banka	31. decembra 2020.						31. decembar 2019.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	
Bruto izloženost							
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	94.119	-	-	-	-	94.119	69.747
Srednji rizik	-	-	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	94.119	-	-	-	-	94.119	69.747

Banka	31. decembra 2019.			31. decembar 2018.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3		
Bruto izloženost					
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	69.747	-	-	69.747	38.617
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	69.747	-	-	69.747	38.617

Kretanje bruto izloženosti (nastavak)

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2019. godine	69.747	-	-	-	-	69.747
Novo finansiranje	30.237	-	-	-	-	30.237
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(5.865)	-	-	-	-	(5.865)
Otpisani iznosi	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	94.119	-	-	-	-	94.119

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje bruto izloženosti

	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2018. godine	38.617	-	-	38.617
Novo financiranje	35.893	-	-	35.893
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(2.385)	-	-	(2.385)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(2.378)	-	-	(2.378)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	69.747	-	-	69.747

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S2	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2019. godine	1.398	-	-	-	-	1.398
Novo financiranje	606	-	-	-	-	606
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(118)	-	-	-	-	(118)
Otpisani iznosi	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	1.886	-	-	-	-	1.886
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	<i>488</i>	-	-	-	-	<i>488</i>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti (nastavak)

	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2018. godine	774	-	-	774
Novo financiranje	719	-	-	719
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(47)	-	-	(47)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(48)	-	-	(48)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	1.398	-	-	1.398
 <i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	 624	-	-	 624

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Banka		31. decembar 2019.
				POCI S2	POCI S3	
Bruto izloženost						Ukupno
Razina internog ocjenjivanja						
Prihodujući						
Nizak rizik	3.096	-	-	-	-	3.096
Srednji rizik	-	61	-	-	-	61
Visok rizik	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući						
Status neispunjavanja obveza	-	-	1.052	-	-	1.052
Ukupno	3.096	61	1.052	-	-	4.209
						2.374

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Banka		31. decembar 2018.
				POCI S2	POCI S3	
Bruto izloženost						Ukupno
Razina internog ocjenjivanja						
Prihodujući						
Nizak rizik	1.206	-	-	-	-	1.206
Srednji rizik	-	67	-	-	-	67
Visok rizik	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući						
Status neispunjavanja obveza	-	-	1.101	-	-	1.101
Ukupno	1.206	67	1.101	-	-	4.137
						5.491

Kretanje bruto izloženosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Banka		Ukupno
				POCI S2	POCI S3	
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2019. godine	1.206	67	1.101	-	-	2.374
Novo financiranje	2.491	-	-	-	-	2.491
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(346)	(17)	(1)	-	-	(364)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(73)	73	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(35)	(50)	85	-	-	-
Otplaćena imovina	(147)	(12)	(106)	-	-	(265)
Otpisani iznosi	-	-	(27)	-	-	(27)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	3.096	61	1.052	-	-	4.209

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2018. godine	1.215	139	4.137	5.491
Novo financiranje	280	-	0	280
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(39)	-	(2.993)	(3.032)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(43)	75	(32)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(100)	100	-
Otplaćena imovina	(207)	(47)	(111)	(365)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	1.206	67	1.101	2.374
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2019. godine	82	4	408	-
Novo finansiranje	114	-	-	-
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(24)	(1)	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(4)	4	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(3)	(3)	6	-
(Smanjenje)/Povećanje po promjeni sald	(25)	1	126	-
Otpisani iznosi	-	-	(16)	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	140	5	524	-
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	<i>58</i>	<i>1</i>	<i>132</i>	<i>-</i>
				191

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2018. godine	64	24	1.283	1.371
Novo financiranje	23	-	-	23
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	(869)	(869)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(1)	6	(5)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(22)	22	-
(Smanjenje)/Povećanje po promjeni salda	(4)	(4)	(23)	(31)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine	82	4	408	494
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	18	(20)	(875)	(877)

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

15 OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stečena imovina	1.555	1.603
Ostala imovina	288	202
Ukupno ispravka vrijednosti ostale imovine	<u>(1.647)</u>	<u>(1.706)</u>
Ukupno ostala imovina (neto)	<u>196</u>	<u>99</u>

Ispravka vrijednosti ostale imovine uglavnom se odnosi na ispravku za stečenu imovinu namijenjenu daljnjoj prodaji.

Promjene u umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na početku godine	1.706	617
Efekti promjene računovodstvene politike – MSFI 9	-	-
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti stečene imovine (Napomena 10.)	-	1.101
Prodaja stečene imovine	(63)	-
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti ostale imovine (Napomena 10.)	<u>4</u>	<u>(12)</u>
Stanje na kraju godine	<u>1.647</u>	<u>1.706</u>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

16. NEKRETNINE I OPREMA

	Zgrade	Motorna vozila	Namještaj i oprema	Imovina sa pravom korištenja	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje na dan 1. januara 2019.	7.483	195	1.659	-	9.337
Povećanja	-	-	72	83	155
Ostala usklađenja	-	-	-	(12)	(12)
Otuđenja i otpisi			(57)	-	(57)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	7.483	195	1.674	71	9.423
Povećanja	345	-	65	2	412
Ostala usklađenja	-	-	-	(12)	(12)
Otuđenja i otpisi	-	-	(34)	-	(34)
Stanje na dan 31. decembra 2020.	7.828	195	1.705	61	9.789
Akumulirana amortizacija					
Stanje na dan 1. januara 2019.	3.375	139	1.504	-	5.018
Trošak za godinu	224	29	88	28	369
Otuđenja i otpisi	-	-	(57)	(12)	(69)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	3.599	168	1.535	16	5.318
Trošak za godinu	230	27	62	23	342
Otuđenja i otpisi	-	-	(34)	(12)	(46)
Stanje na dan 31. decembra 2020.	3.829	195	1.563	27	5.614
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. decembra 2020.	3.999	-	142	34	4.175
Stanje na dan 31. decembra 2019.	3.884	27	139	55	4.105

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Ulaganja u tuđu imovinu	Softver	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje na dan 1. januara 2019.	-	1.051	1.051
Povećanja	-	-	-
Otuđenja i otpisi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-	1.051	1.051
Povećanja	-	7	7
Otuđenja i otpisi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	-	1.058	1.058
Akumulirana amortizacija			
Stanje na dan 1. januara 2019.	-	883	883
Trošak za godinu	-	84	84
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-	967	967
Trošak za godinu	-	33	33
Stanje na dan 31. decembra 2020.	-	1.000	1.000
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Stanje na dan 31. decembra 2020.		58	58
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-	84	84

18. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI KOMITENATA

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Depoziti po viđenju</i>		
Privatna preduzeća	11.490	5.226
Vlade kantona i općina	36.661	35.365
Stanovništvo i obrtnici	559	80
Javna preduzeća	6.043	701
Neprofitne organizacije	887	-
<i>Ukupno depoziti po viđenju</i>	<u>55.640</u>	<u>41.372</u>
<i>Namjenski depoziti</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	1.648	2.277
Vlade kantona i općina	5.898	5.360
Javna preduzeća	19	210
<i>Ukupno namjenski depoziti</i>	<u>7.565</u>	<u>7.847</u>
<i>Oročeni depoziti</i>		
<i>U domaćoj valuti</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Garancijski fond	100.000	-
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (garantni depozit)	4.000	59.928
Federalni zavod za zapošljavanje	12.413	12.541
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	-	10.000
Privatna preduzeća	500	600
	116.913	83.069
<i>U stranim valutama</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – EUR	231	231
<i>Ukupno oročeni depoziti</i>	<u>117.144</u>	<u>83.300</u>
<i>Ukupno depoziti</i>	<u>180.349</u>	<u>132.519</u>

Tekući računi i depoziti komitenata na dan 31. decembra 2020. godine, iskazani su u iznosu od 180.349 hiljada KM.

Banka ne obračunava kamate na depozite po viđenju, namjenske depozite i oročene depozite.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

19. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Kredit Saudijskog fonda za razvoj, kamatna stopa 2% na godišnjem nivou sa datumom dospijeća 31. augusta 2021. godine	398	874
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Belgiski robni kredit, bez kamate sa datumom dospijeća 31. decembra 2027. godine	<u>456</u>	<u>521</u>
	<u>854</u>	<u>1.395</u>

U skladu sa ugovorom između Banke i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Banka je preuzela obavezu plaćanja dijela kredita koje je Vlada ugovorila sa kreditorima.

20. REZERVISANJA

	Naknade za odlazak u penziju	Potencijaln e obaveze	Sudski sporovi	Ostale obaveze	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2019.	744	2.337	34		3.115
Povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 10.)	110	(1.855)	-	-	(1.745)
Smanjenje rezervisanja (Napomena 10.)	-	-	(34)	-	(34)
Smanjenja nastala uslijed isplate	<u>(206)</u>	-	-	-	<u>(206)</u>
Stanje na dan 31. decembar 2019.	648	482	-	-	1.130
Povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 10.)	155	342	240	60	797
Smanjenje rezervisanja (Napomena 10.)	(21)	-	-	-	(21)
Smanjenja nastala uslijed isplate	<u>(104)</u>	-	-	-	<u>(104)</u>
Stanje na dan 31. decembar 2020.	678	824	240	60	1.802

Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna vrijednost sporova pokrenutih protiv Banke iznosi 3.075 hiljada KM. Od ukupnog iznosa, na radne sporove protiv Banke odnosi se iznos od 2.296 hiljada KM, a na ostale sporove 779 hiljada KM. Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudske sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja. Banka je izvršila rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 240 hiljada KM, a koje se odnose na izvršne presude po osnovu radno-pravnih sporova i čija isplata se očekuje u 2021. godini.

Potencijalne obaveze (vanbilans) na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2020. godine su bile kao što slijedi:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Činidbene garancije	19.567	18.325
Odobreni neiskorišteni krediti	24.190	7.131
Avansne i plative garancije	<u>903</u>	<u>674</u>
	<u>44.660</u>	<u>26.130</u>

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

21. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Obaveze iz komisionih poslova (Napomena 24.)	6.538	17.688
Odgođeni prihod	1.155	668
Obračunati troškovi	1	63
Obaveze prema dobavljačima	54	64
Obaveze za kamate na depozite	-	38
Ostalo	<u>87</u>	<u>190</u>
	7.835	18.711

22. VLASNIČKI KAPITAL

	%	31. decembar 2020.	%	31. decembar 2019.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	100	163.615	100	163.615

U skladu sa odredbama člana 3. Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine, kapital se, iz proračuna Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, trebao povećati za 400 miliona KM u jednakim obrocima u periodu od 2008. do 2011. godine.

Do 31. decembra 2020. godine Vlada nije izvršila uplatu sredstava prema ugovorenoj dinamici i iznosima.

23. TRANSAKCIJE S POVEZANIM LICIMA

Povezana lica su društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu Banku ili su pod njenom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim licima čine transakcije sa Vladom FBiH, 100%-tним vlasnikom Banke i ostalim društvima i institucijama u većinskom vlasništvu Vlade FBiH (preko 51%).

Na dan 31. decembra, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama obuhvataju:

	Oblik povezanosti	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
		Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Vlasnik	-	107.279	-	83.060
Državne institucije Društva u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	Zajednički vlasnik	31	18.405	35	21.039
	Zajednički vlasnik	<u>59.825</u>	<u>6.036</u>	<u>46.993</u>	<u>429</u>
		59.856	131.720	47.028	104.528

23. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

	Oblik povezanosti	2020.		2019.	
		Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Vlasnik	904	66	863	124
Državne institucije Društva u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	Zajednički vlasnik	367	-	387	-
	Zajednički vlasnik	2.050	1.590	4.291	678
		3.321	1.656	5.541	802

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Članovima Uprave i Nadzornog odbora tokom godine koja je završila 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2020. godine isplaćene su sljedeće naknade:

	2020.	2019.
Bruto plate i ostala primanja	827	912
Naknade članovima Nadzornog odbora	80	143
Ostale naknade	62	136
	969	1.191

24. KOMISIONI POSLOVI

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (Ministarstvo finansija, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Ministarstvo okoliša i turizma) namijenjenim za finansiranje projekata obnove i Federalnog zavoda za zapošljavanje, namijenjenim za finansiranje podsticaja zapošljavanju i održavanje zaposlenosti. Ta se sredstva drže odvojeno od ostalih sredstava Banke. Za te usluge Banka obračunava i naplaćuje naknadu u skladu sa ugovorom zaključenim sa davaocem sredstava.

31. decembar
2020. **31. decembar**
 2019.

PLASMANI

Plasirano po projektima:

Vodoopskrba i snabdijevanje gasom	31.746	37.406
Proizvodnja i prerada	42.241	40.692
Zdravstvo i obrazovanje	27.569	33.073
Poljoprivreda	36.025	36.248
Poticaj u zapošljavanju	9.070	11.573
Cestogradnja i transport	739	1.124
Šumarstvo	339	352
Ostalo	2.684	2.251

Ukupno plasirano po projektima:

150.413

162.719

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

24. KOMISIONI POSLOVI (NASTAVAK)

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Potraživanja za obračunate kamate i naknade	11.458	10.731
Ukupno	161.871	173.450
IZVORI		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	147.258	167.672
Federalni zavod za zapošljavanje	9.070	11.573
Ostalo	61	42
Ukupno izvori:	156.389	179.287
Obaveze za obračunate kamate i naknade	12.020	11.851
Ukupno	168.409	191.138
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 21.)	6.538	17.688

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

Banka je osnovom svojih aktivnosti izložena različitim oblicima finansijskih rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnom riziku i operativnom riziku. Tržišni rizik uključuje valutni (devizni) rizik, rizik kamatne stope, te druge oblike cjenovnog rizika.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je predložila Uprava, a usvojio Nadzorni odbor.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom i tržišnom okruženju.

Ova bilješka daje informacije o eksponiranosti Banke svakom od gore navedenih rizika te ciljeve, politike i procese Banke u svrhu mjerjenja i upravljanja rizikom, kao i upravljanja kapitalom Banke.

25.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra strana prekršiti ugovorne obaveze, a što će rezultirati finansijskim gubitkom po Banku.

Kreditni rizik je daleko najvažnija kategorija rizika po Banku. Isti se analizira i prati na nivou pojedinačnog kredita i na nivou klijenta, kao i na nivou portfolija Banke.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluje sa kontra stranama dobre kreditne sposobnosti, te, ukoliko je moguće, dobija adekvatne instrumente osiguranja.

Izbor instrumenata osiguranja za obezbjeđenje potraživanja Banke zavisi od:

- Procjene kreditne sposobnosti zajmoprimeca;
- Procjene rizika projekta koji se finansira;
- Procjene vrijednosti ponuđenih kolaterala.

Banka, u cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju koristi Odluku o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala za osiguranje kredita i potencijalnih plasmana, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više sljedećih instrumenata:

- gotovina;
- garancije banaka i korporativne garancije;
- mjenice i bezuvjetne garancije, izdate od nadležnih organa definisanih Uredbom;
- hipoteka na nepokretnu imovinu;
- zalog na poslovnim sredstvima kao što su oprema, inventar i potraživanja.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svaka izloženost koja se vrednuje po amortizacijskom trošku i po fer vrijednosti raspoređuje se u jednu od sljedećih kategorija:

Nivo kreditnog rizika	Izloženosti	Očekivani kreditni gubitak
Nivo kreditnog rizika 1 (engl. Performing)	Izloženosti sa niskim nivoom kreditnog rizika Kašnjenja manja ili jednaka 30 dana FBA klasifikacija manja ili jednaka B5% Izloženost nije u statusu neizmirenja obaveza (engl. non default)	12-mjesečni ECL grupni metod obračuna
Nivo kreditnog rizika 2 (engl. Underperforming)	Izloženosti sa srednjim nivoom kreditnog rizika Kašnjenja veća od 30 dana i manja ili jednaka 90 dana FBA klasifikacija veća od B5% Značajna povećanja kreditnog rizika (povećanje PD parametra; pogoršanje finansijskih pokazatelja dužnika; nepoštivanje ugovornih odredbi; na listi izloženosti koje se posebno prate) Izloženost nije u statusu neizmirenja obaveza (engl. non default)	Cjeloživotni ECL grupni metod obračuna
Nivo kreditnog rizika 3 (engl. Non-performing)	Izloženosti sa visokim nivoom kreditnog rizika (engl: non-performing) Kašnjenja veća od 90 dana Umanjenje vrijednosti vrši se na individualnom nivou. Izloženost je u statusu neizmirenja obaveza (engl. default)	Cjeloživotni ECL individualni metod obračuna

Politike umanjenja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine)

Počev od 1. januara 2018. godine, u skladu sa MSFI 9, Banka primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka (engl. Expected Credit Loss – ECL) na sve dužničke instrumente mjerene po amortizacijskom trošku ili po fer vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti za pojedinačne rizike ili za rizik portfolija se procjenjuju za klijente iz svih segmenata i za sve vrste izloženosti.

Banka vrši segmentaciju (grupisanje) portfolija prema: vrsti klijenta (pravna lica, stanovništvo, finansijske institucije), nivou rizika (nivo kreditnog rizika 1, 2 ili 3) i metodi procjene rizika (grupno ili individualno).

Za izloženosti i klijente klasificirane u Nivo kreditnog rizika 1 (engl. Performing) primjenjuje se grupni metod procjene rizika i izračunava 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak (12-month ECL).

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)(nastavak)

Politike umanjenja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine) (nastavak)

Za izloženosti i klijente klasificirane u Nivo kreditnog rizika 2 (engl. Underperforming) primjenjuje se grupni metod procjene rizika i izračunava cjeloživotni kreditni gubitak (engl. Lifetime ECL).

Za izloženosti i klijente klasificirane u Nivo kreditnog rizika 3 (engl. Non-performing – NPL) primjenjuje se individualni metod procjene rizika i izračunava cjeloživotni kreditni gubitak (engl. Lifetime ECL)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (default-a) i oporavka

Status neizmirivanja obaveza utvrđuje se na nivou klijenta i njegove ukupne izloženosti i za pravna lica i za stanovništvo.

Status neizmirivanja obaveza identificira se ukoliko je ispunjen bilo koji od sljedećih uslova: klijent je u kašnjenju duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu; za reprogramirane/restrukturirane kredite u momentu priznavanja; kada se procijeni da je mala vjerovatnoća da će klijent (dužnik) u potpunosti izmiriti svoje obaveze, bez obzira na mogućnost namirenja iz kolateralna; kada je pokrenuta likvidacija ili stečaj klijenta.

Za oporavak klijenta utvrđen je tromjesečni period oporavka. Izuzetak su reprogramirani (restrukturirani krediti za koje je utvrđen šestomjesečni period oporavka, odnosno, ukoliko je ugovoren grace period, šest mjeseci nakon isteka grace perioda.

Proces procjene PD-a

PD predstavlja vjerovatnoću da će izloženost biti u statusu neizmirenja obaveza bilo u narednih 12 mjeseci ili za sve vrijeme trajanja obaveze.

Za modeliranje PD-ja koristi se pristup temeljen na TTC (engl. Through-the-Cycle) migracijskim matricama za izloženosti u homogenim grupama klijenata.

Za izračun PD parametara za svaku homogenu grupu Banka posmatra ponašanje odnosno promjenu statusa svih klijenata koji nisu u statusu izmirivanja obaveza na početku određenog perioda, a unutar posmatranog vremenskog perioda. PD se računa kao odnos broja klijenata koji su u toku posmatranog vremenskog perioda prešli u status neizmirivanja obaveza i broja klijenata koji su na početku perioda uzeti u razmatranje.

Za izračun PD parametra kao početni period uzima se period od 24 mjeseca prije datuma na koji se vrši obračun PD parametra, te se unutar istog posmatra ponašanje klijenta u narednih 12 mjeseci, s tim da zadnji datum za koji se opservira PD predstavlja 12 mjeseci prije datuma obračuna PD. Na opisani način dobije se 12 matrica/tabcica za koje se vrši obračun PD parametra, čiji prosjek predstavlja dvanaestomjesečni PD parametar.

Za izloženosti klasificirane u Nivo kreditnog rizika 2, odnosno izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, ali koji i dalje imaju redovno poslovanje, MSFI 9 zahtijeva obračun PD parametra za čitav vijek trajanja instrumenta.

Za izloženosti klasificirane u Nivo kreditnog rizika 1, koristi se dio PD parametra za 12 mjeseci, na osnovu 12 migracijskih matrica za svaku homogenu grupu.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)(nastavak)

Politike umanjenja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine) (nastavak)

Polazeći od vrijednosti PD-a na 12-mjesečnom nivou prema matricama migracije, računaju se kumulativna i uslovna vjerovatnoća PD parametra za ročnost do 5 godina, koje se koriste za izračun marginalnih vrijednosti PD parametra. Marginalna vrijednost cijeloživotnog PD parametra se pomjera za makroekonomsku vrijednosti očekivanih budućih gubitaka uzimajući u obzir kretanja BDP-a. Vrijednost cijeloživotnog PD-a ovisi o preostalom periodu do dospijeća pojedine izloženosti.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)(nastavak)

Izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (EAD)

Izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (engl. Exposure at Default – EAD) računa se kao ukupan iznos kreditne izloženosti (bilansna i vanbilansna), uključujući i kamatu koju se očekuje naplatiti do kraja vijeka trajanja kredita, za koju je potrebno kreirati rezervisanja za kreditne gubitke i izračunava se na nivou klijenta.

Za izloženosti klasificirane u Nivo kreditnog rizika 1 i za dospjele izloženosti EAD je jednak trenutnoj izloženosti.

Za nedospjele izloženosti, cijeloživotni EAD se izračunava na osnovu otplatnog plana, uvažavajući iznose i periode dospijeća, a maksimalno do posljednjeg datuma dospijeća izloženosti.

Gubitak u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (LGD)

Gubitak u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (engl. Loss Given Default) procjenjuje se za sve izloženosti prema homogenim grupama, na osnovu transakcija nakon datuma nastanka statusa neizmirivanja obaveza klijenta (default-a) i izražava se u obliku procenta. Svaka izloženost diskontuje se na datum nastanka statusa neizmirivanja obaveza odgovarajućom diskontnom stopom.

Procjena i izračun LGD parametra vrši se na osnovu efektivne vrijednosti kolateralna koja pripada svakom pojedinačnom ugovoru i na osnovu stope oporavka (engl. Cure Rate – CR), na 12-mjesečnom nivou i ili za čitav vijek trajanja instrumenta, ovisno da li se radi o nivou kreditnog rizika 1 ili 2.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na grupnoj osnovi

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja rezervisanja na grupnoj osnovi, na osnovu zajedničkih obilježja kreditnog rizika, izvršeno je formiranje homogenih grupa po vrsti klijenta:

- pravna lica
- stanovništvo
- finansijske institucije

Primjenom interne Metodologije umanjenja vrijednosti, izloženosti se u svakoj od navedenih homogenih grupa razvrstavaju prema nivou kreditnog rizika.

Kreditni rizik se procjenjuje na grupnom nivou za sve klijente i izloženosti klasificirane u nivoe kreditnog rizika 1 i 2.

Za izloženosti klasificirane u nivo kreditnog rizika 1, očekivani kreditni gubitak mjeri se kao 12-mjesečni.

Za izloženosti klasificirane u nivo rizika 2 očekivani gubici se mjeri kao očekivani gubici za cijelo vrijeme trajanja izloženosti.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnoj osnovi

Za sve izloženosti koje nisu klasificirane u nivoe kreditnog rizika 1 i 2, umanjenje vrijednosti, odnosno očekivani kreditni gubitak računa se na individualnoj osnovi, za cijelo vrijeme trajanja izloženosti, na nivou klijenta i pripadajućih pojedinačnih izloženosti.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)(nastavak)

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu (nastavak)

Na individualnoj osnovi procjenjuju se sve izloženosti klijenta koji je stupio u status neizmirivanja obaveza.

U procjeni na individualnoj osnovi, Banka vrši odvojenu analizu očekivanih novčanih tokova, odnosno očekivani kreditni gubitak (ECL) predstavlja vjerovatnoćom ponderisanu procjenu kreditnog gubitka na bazi tri potencijalna scenarija, ponderisano vjerovatnoćom pojave svakog scenarija, te njihovim diskontovanjem na sadašnju vrijednost računa iznos umanjenja vrijednosti.

Banka koristi tri (3) najvjerovaljnija scenarija procjene novčanih tokova čiji zbir vjerovatnoća mora biti = 1.

Individualna osnova podrazumijeva analizu očekivanih budućih novčanih tokova po posmatranom plasmanu te izračuna njihove sadašnje vrijednosti.

Metodologija za POCI

U POCI imovinu svrstavaju se krediti/ugovori za koje se u trenutku inicijalnog priznavanja po MSFI 9 utvrđi da je njihova vrijednost umanjena za kreditne gubitke na individualnom nivou zbog postojanja značajnog kreditnog rizika.

U POCI imovinu Banka klasificuje kredite/ugovore koji ispunjavaju bilo koji od sljedećih kriterija:

- da su u periodu 12 mjeseci prije primjene MSFI 9 pa na dalje vršene značajne modifikacije ugovornih obaveza, odnosno reprogram kredita s ciljem prevazilaženja finansijskih poteškoća klijenta (npr. produženje roka otplate, naknadno uvođenje grace perioda i sl., te procjena da servisiranje obaveza može biti otežano i nakon reprograma);
- da se radi o reprogramiranim kreditima koji se nisu oporavili u roku definiranom za POCI imovinu, odnosno koji imaju kašnjenja veća od 90 dana u materijalno značajnom iznosu tokom perioda oporavka za POCI imovinu;
- novi plasmani klijentima koji u portfoliju Banke imaju plasmane klasificirane u Fazu 3;
- da je finansijska stavka kupljena uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti.

Poboljšanje kreditnog rizika POCI imovine (Vraćanje u Fazu 2)

Stavke POCI imovine mogu biti vraćene u Fazu 2 (zbog oporavka kredita, odnosno poboljšanja kreditnog rizika).

Za prelazak POCI imovine u Fazu 2 utvrđen je dvanaestomjesečni period oporavka. POCI imovina (kredit) ostaje klasificirana kao POCI najmanje 12 mjeseci od momenta klasifikacije, odnosno, ukoliko je za POCI imovinu (kredit) u momentu priznavanja ugovoren grace period, najmanje 12 mjeseci nakon isteka grace perioda. Tek nakon navedenog perioda oporavka, POCI imovina (kredit) ukoliko nije u statusu neizmirenja obaveza po drugom osnovu može se klasificirati u Fazu 2.

POCI imovina (kredit) nikada ne može biti klasificirana u Fazu 1.

U slučaju da nakon oporavka i prelaska u Fazu 2 dođe do ponovnog nastanka statuse neizmirivanja obaveza izloženost se klasificira u Fazu 3.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting) (nastavak)

Metodologija za POCI (nastavak)

Računovodstveni model tretmana POCI imovine

POCI imovina se mjeri po amortiziranom trošku.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant Increase of Credit Risk – SICR)

U svrhu utvrđivanja povećanog kreditnog rizika kontinuirano, a najmanje na godišnjem nivou prate se promjene rizika za sve klijente Banke. Prema Metodologiji, svi plasmani klijentu kod kojih je utvrđen povećan kreditni rizik na sljedeći izvještajni datum se klasificiraju u Fazu 2 na osnovu bilo kojeg od sljedećih kriterija:

- kašnjenje klijenta u plaćanju bilo koje značajne dospjele obaveze duže od 31 dan po MSFI brojaču dana, a kraće od 90 dana;
- klijent je u finansijskim poteškoćama, ali nije u statusu neizmirivanja obaveza;
- FBA klasifikacija je veća od B5%

Pored navedenog, kriteriji za svrstavanje klijenta u Fazu 2 mogu biti i sljedeći:

- nepoštivanje ugovornih odredbi;
- gubitak ključnih kupaca ili dobavljača;
- i slično

Izlazak iz statusa povećanog kreditnog rizika uslovljen je nepostojanjem svih kriterija koji su svrstali klijenta u predmetni status po njegovom događaju, a provjera svih pokazatelja provodi se najmanje jednom godišnje, u okviru godišnjeg praćenja klijenta.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku bez uzimanja u obzir instrumenata osiguranja ili drugih povećanja vrijednosti

	Maksimalna kreditna izloženost			
	Neto izloženost	Potencijalne obaveze/garancije	Ukupno	Fer vrijednost kolateralna
31. decembar 2020.				
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.626	-	89.626	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	17.438	-	17.438	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	248.980	44.660	293.640	279.727
	356.044	44.660	400.704	279.727
31. decembar 2019.				
Gotovina i ekvivalenti gotovine	100.489	-	100.489	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.498	-	13.498	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	204.752	26.130	230.882	240.624
	318.739	26.130	344.869	240.624

Za bilansne pozicije, gore navedene izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u izvještaju o finansijskom položaju. Prethodna tabela predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. decembar 2020. i 31. decembar 2019. godine, bez uzimanja u obzir instrumenata osiguranja ili drugih povećanja vrijednosti.

Procijenjena vrijednost imovine koja služi kao kolateral se određuje prema vrijednosti početne procjene od strane ovlaštenih procjenitelja/posrednika u prometu nekretninama u trenutku odobravanja kredita, umanjena za određeni fiksni postotak, ovisno o vrsti kolateralala i smanjena proporcionalno u onoj mjeri u kojoj kolateral također služi kao osiguranje za druge izloženosti kreditnom riziku. U cilju provjere adekvatnosti umanjenja vrijednosti, rade se ponovne procjene vrijednosti kolateralala u skladu sa principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima, uzimajući u obzir odgovarajuću volatilnost vrijednosti kolateralala i vremena potrebnog za njegovu realizaciju, pod uticajima lokalnih i globalnih tržišnih uvjeta. Garancije i mjenice nemaju iskazanu vrijednost u gornjoj tablici iako se oni uobičajeno zahtijevaju kao instrument osiguranja.

Tokom godine, Banka u pozicijama nefinansijske imovine u posjedu ima i stavke koje je stekla uzimanjem u posjed kolateralala koji su služili kao osiguranje kreditne izloženosti, u slučaju neizmirenja duga od strane dužnika. Ovakav proces sticanja uglavnom se odnosi na nekretnine, opremu i vozila. Stečena imovina se prikazuje kao takva u Izvještaju o finansijskom položaju Banke u trenutku kad se steknu uslovi za njeno sticanje u skladu sa MSFI i lokalnim propisima. Politika Banke je da proda ovako stečenu imovinu, a tokom vremena posjedovanja ove imovine do trenutka prodaje trećim stranama, imovina može biti privremeno u upotrebi za operativne aktivnosti Banke ili za iznajmljivanje trećim stranama. Stečena imovina prikazana je u Napomeni 15.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirani krediti

Tokom godine, Banka je vršila restrukturiranje određenih kredita klijenata, sa ciljem postizanja bolje naplativosti. Restrukturniranje se uglavnom vrši nakon inicijalnog pogoršanja finansijskog stanja klijenta ili u svrhu sprečavanja daljnog pogoršanja istog. Gdje god je to moguće, pozicija Banke se unapređuje sticanjem dodatnih instrumenata osiguranja.

	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
Bruto restrukturirani krediti	47.725	38.977
Manje: umanjenje vrijednosti	<u>(14.330)</u>	<u>(13.197)</u>
	33.395	25.780

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli prema nivou kreditnog rizika, kako slijedi:

- Krediti sa niskim nivoom kreditnog rizika (prihodujući krediti) – krediti čija je vrijednost umanjena za 12 mjesecne očekivane gubitke, na grupnom nivou;
- Krediti sa srednjim nivoom kreditnog rizika (prihodujući krediti) – krediti čija je vrijednost umanjena za cjeloživotne očekivane gubitke, na grupnom nivou;
- Krediti sa visokim nivoom kreditnog rizika (neprihodujući krediti) - krediti čija je vrijednost umanjena za cjeloživotne očekivane gubitke, na individualnom nivou, koji uključuju i POCL imovinu

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa prethodno navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Banka		
Krediti sa visokim nivoom kreditnog rizika	1.379	1.408
Bruto izloženost	1.379	1.408
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.379)	(1.408)
Neto izloženost	-	-
 Pravna lica		
Krediti niskog nivoa rizika (prihodajući krediti)	189.333	153.883
Krediti srednjeg nivoa rizika (prihodajući krediti)	29.483	14.073
Krediti visokog nivoa kreditnog rizika (neprihodajući krediti)	43.351	52.020
Bruto izloženost	262.167	219.976
Manje: umanjenje vrijednosti	(29.905)	(31.052)
Neto izloženost	232.262	188.924
 Bruto izloženost – POCI S2	7.497	-
 Bruto izloženost – POCI S3	11.452	19.698
Manje: umanjenje vrijednosti	(5.771)	(5.750)
Neto izloženost	245.440	202.872
 Fizička lica		
Krediti niskog nivoa rizika (prihodajući krediti)	3.096	1.206
Krediti srednjeg nivoa rizika (prihodajući krediti)	61	67
Krediti visokog nivoa kreditnog rizika (neprihodajući krediti)	1.052	1.101
Bruto izloženost	4.209	2.374
Manje: umanjenje vrijednosti	(669)	(494)
Neto izloženost	3.540	1.880
 Ukupno bruto izloženost	286.704	243.456
Umanjenje vrijednosti na bazi portfolija (12-mjesečni ECL)	(4.760)	(3.601)
Umanjenje vrijednosti na bazi portfolija (cjeloživotni ECL)	(3.759)	(1.862)
Pojedinačno umanjenje vrijednosti	(29.205)	(33.241)
Neto izloženost	248.980	204.752

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

a) *Krediti niskog nivoa kreditnog rizika*

Kvalitet portfolija kredita klijentima koji imaju nizak nivo kreditnog rizika i čija je vrijednost na nivou portfolija umanjena za 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak, može se procijeniti na osnovu internog sistema standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledavaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Iсти су predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti kredita niskog nivoa kreditnog rizika prema vrsti korisnika kredita je kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2020.				
Bruto izloženost (nedospjeli krediti)	-	189.333	3.096	192.429
Umanjenje vrijednosti	-	(4.620)	(140)	(4.760)
Neto	-	184.713	2.956	187.669
<i>Stopa umanjenja</i>	-	2%	5%	3%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	72%	74%	67%
	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI
Procijenjena vrijednost kolateralna na 31. decembar 2020.				
Depoziti	-	4.500	-	4.500
Hipoteke	-	186.307	8.442	194.749
Ukupno	-	190.807	8.442	-
				199.249

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2019.				
Bruto izloženost	-	153.883	1.206	155.089
Umanjenje vrijednosti	-	(3.519)	(82)	(3.601)
Neto	-	150.364	1.124	151.488
<i>Stopa umanjenja</i>	-	2%	7%	2%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	64%	51%	64%
 Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2019.				
	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI
Depoziti	-	35.887	-	35.887
Hipoteke	-	141.521	4.419	145.940
Ukupno	-	177.408	4.419	181.827

b) Krediti srednjeg nivoa kreditnog rizika

Za kredite i potraživanja od klijenata, s kašnjenjem između 31 i 90 dana, odnosno kredite srednjeg nivoa kreditnog rizika, bruto izloženost se umanjuje na nivou portfolija, ali za cijeloživotni očekivani kreditni gubitak. Bruto iznos kredita i potraživanja od klijenata kojima je dodijeljen srednji nivo kreditnog rizika su kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S2	Ukupno
31. decembar 2020.					
Bruto izloženost (dospjeli krediti neumanjene vrijednosti)	-	29.483	61	7.497	37.041
Umanjenje vrijednosti	-	(3.072)	(5)	(682)	(3.759)
Neto	-	26.411	56	6.815	33.282
<i>Stopa umanjenja</i>	-	10%	8%	9%	10%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	10%	1%	40%	13%

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S2	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2020.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	82.160	190	22.915	105.265
Ukupno	-	82.160	190	22.915	105.265

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

b) Krediti srednjeg nivoa kreditnog rizika (nastavak)

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2019.				
Bruto izloženost	-	14.073	67	14.140
Umanjenje vrijednosti	-	(1.858)	(4)	(1.862)
Neto	-	12.215	63	12.278
<i>Stopa umanjenja</i>	-	13%	6%	13%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	6%	3%	6%
 Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2019.				
Depoziti	-	100	-	100
Hipoteke	-	43.463	889	44.352
Ukupno	-	43.563	889	44.452

c) Krediti visokog nivoa kreditnog rizika

Podjela bruto i neto kredita datih klijentima čija je vrijednost umanjena za cijeloživotni očekivani kreditni gubitak na individualnom nivou, zajedno sa procijenjenom vrijednosti kolaterala koji se drže kao osiguranje Banke (pričekana do maksimalne vrijednosti izloženosti na koju se odnose), dati su kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S3	Ukupno
31. decembar 2020.					
Bruto izloženost	1.379	43.351	1.052	11.452	57.234
Umanjenje vrijednosti	(1.379)	(22.213)	(524)	(5.089)	(29.205)
Neto	-	21.138	528	6.363	28.029
<i>Stopa umanjenja</i>	-	51%	50%	44%	51%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	17%	25%	61%	20%

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1 Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1 Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

c) Krediti visokog nivoa kreditnog rizika (nastavak)

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S3	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolateralna na 31. decembar 2020.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	87.295	3.861	26.275	117.431
Ukupno	-	87.295	3.861	26.275	117.431
	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI	Ukupno
31. decembar 2019.					
Bruto izloženost	1.408	52.020	1.101	19.698	74.227
Umanjenje vrijednosti	(1.408)	(25.675)	(408)	(5.750)	(33.241)
Neto	-	26.345	693	13.948	40.986
Stopa umanjenja	100%	49%	37%	29%	45%
Udeo izloženosti u ukupnim kreditima	100%	24%	46%	100%	30%
	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolateralna na 31. decembar 2019.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	124.892	3.710	42.647	171.249
Ukupno	-	124.892	3.710	42.647	171.249

25.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsoliduje svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima ograničen pristup izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem ograničenog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita Vlade FBiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje, depozite pravnih lica, uzete kredite i vlasnički kapital. To ograničava fleksibilnost finansiranja i predstavlja ovisnost o uplatama depozita i kapitala od strane Vlade FBiH.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospijeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostale ugovorne ročnosti imovine i obaveza Banke:

Na dan 31. decembra 2020.	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	89.626	-	-	-	-	89.626
Obavezna rezerva kod Centralne banke	17.438	-	-	-	-	17.438
Dati krediti i potraživanja od komitenata	16.766	8.451	27.866	119.353	76.544	248.980
Ostala imovina	196	-	-	-	-	196
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.233	4.233
Ukupno aktiva	124.026	8.451	27.866	119.353	80.777	360.473
Obaveze i kapital						
Tekući računi i depoziti komitenata	63.205	-	1.300	3.200	112.644	180.349
Obaveze po kreditima	-	199	264	261	130	854
Rezervisanja za obaveze i troškove	593	144	384	287	394	1.802
Ostale obaveze	6.703	-	39	427	666	7.835
Vlasnički kapital i rezerve	-	-	-	-	169.633	169.633
Ukupno obaveze i kapital	70.501	343	1.987	4.175	283.467	360.473
Neusklađenost ročne strukture	53.525	8.108	25.879	115.178	(202.690)	-

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2019.	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	100.489	-	-	-	-	100.489
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.498	-	-	-	-	13.498
Dati krediti i potraživanja od komitenata	18.773	5.065	34.248	100.780	45.886	204.752
Ostala imovina	99	-	-	-	-	99
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.189	4.189
Ukupno aktiva	132.859	5.065	34.248	100.780	50.075	323.027
Obaveze i kapital						
Tekući računi i depoziti komitenata	49.219	-	-	31.420	51.880	132.519
Obaveze po kreditima	-	218	284	697	196	1.395
Rezervisanja za obaveze i troškove	252	4	276	203	395	1.130
Ostale obaveze	18.050	3	110	256	292	18.711
Vlasnički kapital i rezerve	-	-	-	-	169.272	169.272
Ukupno obaveze i kapital	67.521	225	670	32.576	222.035	323.027
Neusklađenost ročne strukture	65.338	4.840	33.578	68.204	(171.960)	-

25.3 Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog sredstva uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proizlazi iz otvorenih pozicija u kamatnoj stopi, valuti i kapitalnim proizvodima, koji su izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su kamatne stope, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje upute za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgleda.

25.3.1 Devizni rizik

Izloženost deviznom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranim valutama ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje deviznom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila je odgovornost Sektora za upravljanje sredstvima Banke.

U cilju učinkovitog upravljanja deviznim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursevima i riziku stranih valuta.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

25.3.1 Devizni rizik (nastavak)

U dolje prikazanim tabelama prikazana je izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembar 2020. i 31. decembar 2019. godine. U tabelu je uključena aktiva i pasiva Banke po iskazanoj vrijednosti, kategorisana po valutama.

31. decembar 2020.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	83.675	5.765	186	-	89.626
Obavezna rezerva kod Centralne banke	17.438	-	-	-	17.438
Dati krediti i potraživanja od komitenata	248.980	-	-	-	248.980
Ostala imovina	195	1	-	-	196
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	4.233	-	-	-	4.233
Ukupno imovina	354.521	5.766	186	-	360.473
Obaveze i kapital					
Tekući računi i depoziti komitenata	180.118	231	-	-	180.349
Obaveze po kreditima	-	456	398	-	854
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.802	-	-	-	1.802
Ostale obaveze	7.823	12	-	-	7.835
Vlasnički kapital i rezerve	169.633	-	-	-	169.633
Ukupno obaveze i kapital	359.376	699	398	-	360.473
Neto devizna pozicija	(4.855)	5.067	(212)	-	-

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

25.3.1 Devizni rizik (nastavak)

31. decembar 2019.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	92.354	7.203	932	-	100.489
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.498	-	-	-	13.498
Dati krediti i potraživanja od komitenata	204.734	-	18	-	204.752
Ostala imovina	98	1	-	-	99
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	4.189	-	-	-	4.189
Ukupno imovina	314.873	7.204	950	-	323.027
Obaveze i kapital					
Tekući računi i depoziti komitenata	132.075	233	211	-	132.519
Obaveze po kreditima	-	521	874	-	1.395
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.130	-	-	-	1.130
Ostale obaveze	18.707	4	-	-	18.711
Vlasnički kapital i rezerve	169.272	-	-	-	169.272
Ukupno obaveze i kapital	321.184	758	1.085	-	323.027
Neto devizna pozicija	(6.311)	6.446	(135)	-	-

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena riziku po valutama EUR i USD. Budući da je KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tne povećanje i smanjenje u poređenju sa USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimeca. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu, kako je prikazano niže.

USD Efekat
31. decembar 2020. 31. decembar 2019.

Gubitak	(21)	(14)
---------	------	------

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

25.3.2. Kamatni rizik

Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina datih kredita pravnim licima i stanovništvu su inicijalno ugovoreni sa fiksnom kamatnom stopom. Ovi finansijski instrumenti se klasificiraju kao instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom, a ostali kao instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom. Banka ne plaća kamatu na primljene depozite.

Kamatna osjetljivost imovine i obaveza

Dolje prikazana tablica daje kratak prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke prikazani su u tabeli po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorisani su prema ranijim ugovorenim datumima dospijeća. Imovina i obaveze na koje se ne primjenjuju kamatne stope svrstani su u kategoriju „Beskamatno“.

Na dan 31. decembra 2020.	Beskamatno	Od 3					Ukupno	Po fiksnoj kamatnoj stopi	Efektivna kamatna stopa				
		Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina							
Aktiva													
Gotovina i ekvivalenti gotovine													
Obavezna rezerva kod Centralne banke	89.626	-	-	-	-	-	89.626						
Dati krediti i potraživanja od komitenata	17.438	-	-	-	-	-	17.438						
Ostala imovina	196	-	-	-	-	-	196						
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	4.233	-	-	-	-	-	4.233						
Ukupno aktiva	111.493	16.766	8.451	27.866	119.353	76.544	360.473	248.795					
Obaveze i kapital													
Tekući računi i depoziti komitenata	180.349	-	-	-	-	-	180.349						
Uzeti krediti	456	-	199	199	-	-	854	398	2,00%				
Rezerve za obaveze i troškove	1.802	-	-	-	-	-	1.802						
Ostale obaveze	7.835	-	-	-	-	-	7.835						
Vlasnički kapital i rezerve	169.633	-	-	-	-	-	169.633						
Ukupno obaveze i kapital	360.075	0	199	199	0	0	360.473	398					
Kamatni rizik		16.766	8.252	27.667	119.353	76.544	0	248.397					

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

25.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembar 2019.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine			Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Po fiksnoj kamatnoj stopi	Efektivna kamatna stopa
			Od 1 mjeseca	do 1 godine	Od 1 do 5 godina					
Aktiva										
Gotovina i ekvivalenti gotovine	100.489	-	-	-	-	-	-	100.489	-	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	13.498	-	-	-	-	-	-	13.498	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	-	18.773	5.065	34.248	100.780	45.886	204.752	204.537	204.537	3,33%
Ostala imovina	99	-	-	-	-	-	-	99	-	-
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	4.189	-	-	-	-	-	-	4.189	-	-
Ukupno aktiva	118.275	18.773	5.065	34.248	100.780	45.886	323.027	204.537		
Obaveze i kapital										
Tekući računi i depoziti komitenata	122.519	-	-	-	-	10.000	132.519	10.000	10.000	1,00%
Uzeti krediti	521	-	218	219	437	-	1.395	874	874	2,00%
Rezerve za obaveze i troškove	1.130	-	-	-	-	-	1.130	-	-	-
Ostale obaveze	18.711	-	-	-	-	-	18.711	-	-	-
Vlasnički kapital i rezerve	169.272	-	-	-	-	-	169.272	-	-	-
Ukupno obaveze i kapital	312.153	-	218	219	437	10.000	323.027	10.874		
Kamatni rizik		-	18.773	4.847	34.029	100.343	35.886		193.663	

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.4. Procjena fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u uobičajenim tržišnim uslovima. Gdje su informacije dostupne, fer vrijednosti se zasnivaju na tržišnim cijenama. Međutim, za značajan dio finansijskih instrumenata Banke ne postoji lako dostupne tržišne cijene. U uslovima kada tržišne cijene nisu lako dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem modela diskontovanih novčanih tokova ili ostalim prikladnim tehnikama određivanja cijena. Promjene u pripadajućim pretpostavkama, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utiču na procjene. Zato se izračunate fer tržišne procjene možda ne mogu realizirati pri prodaji finansijskih instrumenata u tekućem periodu, posebno uzimajući u obzir uticaj globalne finansijske krize i nedostatka likvidnog tržišta u Bosni i Hercegovini.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za neto knjigovodstvene vrijednosti gotovine i stanja na računima kod banaka se općenito smatra da su približne njihovim fer vrijednostima.

Krediti komitentima

S obzirom na specifičnost Banke, veliki iznos ukupnog kreditnog portfolija nosi fiksnu kamatu stopu i dugoročni datum dospijeća, te kamatu stopu ispod tržišnih kamatnih stopa što odražava razvojnu komponentu same Banke. Budući da Banka nema komercijalnu orientaciju niti zadane ciljeve koji su rijetko za druge tržišne učesnike, nije bilo praktično izračunati fer vrijednost ovih kredita, niti bi navedene informacije imale posebnu dodatnu vrijednost, uzimajući u obzir iznad navedene specifičnosti.

Depoziti komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa stanja. Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnim dospijećem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospijeća. Nije praktično izračunati fer vrijednost depozita sa fiksnim dospijećem.

Uzeti krediti

Uzeti krediti banke su beskamatni ili nose nisku fiksnu kamatu stopu. Fer vrijednost uzetih kredita sa fiksnom kamatnom stopom određuje se analizom diskontovanih budućih novčanih tokova, koristeći kamatu stopu koja se trenutno nudi za kredite sa sličnim uslovima i dužnicima sa sličnim kreditnim bonitetom. Nije praktično izračunati fer vrijednost uzetih kredita.

25.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom, koji je širi koncept od „dioničkog kapitala“ iz izvještaja o finansijskom položaju, jesu:

- Biti u skladu sa kapitalnim uslovima koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke redovno nadgleda adekvatnost kapitala i korištenje regulatornog kapitala na osnovu odgovarajućih tehnika koje se baziraju na propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine bila usklađena sa svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s lokalnom regulativom ostvarila stopu adekvatnosti kapitala u iznosu 58,1% (31. decembra 2019.: 85,0%).

Regulatorni kapital Banke za praćenje adekvatnosti, prema metodologiji Agencije se sastoji od:

- osnovnog kapitala - dionički kapital (netiran za bilo koji knjigovodstveni iznos trezorskih dionica), dionička premija, zadržana dobit, rezerve nastale izdvajanjem iz zadržane dobiti, negativne revalorizacione rezerve proistekle iz svođenja fer vrijednosti imovine;
- dopunskog kapitala banke - opšte rezerve za pokriće kreditnih gubitaka za aktivan Banke procijenjen u dobra aktiva.

Rizikom ponderisana imovina se mjeri pomoću hijerarhije četiri utega razvrstanih prema prirodi - i odražava procjenu kreditnih, tržišnih i drugih rizika povezanih sa istim - svaka imovina s drugom stranom, uzimajući u obzir sav podobni kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za vanbilansne izloženosti, s određenim prilagodbama kako bi se odrazila nestabilnost potencijalnih gubitaka.

Tabela u nastavku prikazuje strukturu regulatornog kapitala i pokazatelja kapitalne adekvatnosti na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine, uzeta iz obračuna podnesenog Agenciji za periode koji tada završavaju (informacija o riziku ponderisanoj imovini nije revidirana):

	2020.	2019.
Osnovni kapital		
Dionički kapital	163.615	163.615
Rezerve	5.298	5.298
Nematerijalna imovina	<u>(58)</u>	<u>(84)</u>
Ukupno osnovni kapital	168.855	168.829
Dopunski kapital		
Opće rezerve – u skladu sa propisima Agencije	3.278	2.231
Revidirana dobit za godinu	-	-
Ukupno dopunski kapital	3.278	2.231
Usklada za nedostajuće regulatorne rezerve	<u>(19.735)</u>	<u>(19.339)</u>
Neto kapital	152.398	151.721
Rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano) *	250.181	165.246
Ostala ponderisana aktiva (nerevidirano) *	<u>12.029</u>	<u>13.195</u>
Ukupna ponderisana rizična aktiva	262.210	178.441
Stopa adekvatnosti kapitala (%)	58,1%	85,0%

* Iznosi ponderisane rizične aktive u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativama Agencije za bankarstvo.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2020.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U skladu sa propisima Agencije, Odlukom o minimalnim standardima za upravljanjem kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti donesenog 30. maja 2014. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 46/14), revidirana dobit perioda se uključuje u izračun regulatornog kapitala od dana kad su revidirani finansijski izvještaji izdati i odobreni od strane organa upravljanja Banke. U gore navedenom izračunu, dobit za 2020. godinu nije uključena u izračun adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2020. godine, jer ista nije revidirana niti usvojena od strane organa upravljanja Banke.

26. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

U periodu između 31. decembra 2020. godine i datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje.

27. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava dana 10.03.2021. godine.

Potpisao za i u ime Uprave:

dr.sc. Semir Fejzić
v.d. Predsjednik Uprave

